

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์*

LEGAL MEASURES FOR THE PREVENTION AND SUPPRESSION OF ONLINE GAMBLING

กันต์สินี ศิลป์มะใบ¹ และ สุรทิน ชัยทองคำ²

Kantsinee Silpmabai¹ and Surathin Chaithongkam²

¹⁻²หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

¹⁻²The Master of Laws Program, School of Law, Sripatum University-Chonburi Campus, Thailand

Corresponding Author's Email: kantsinee.si@gmail.com

วันที่รับบทความ : 19 มีนาคม 2569; วันที่แก้ไขบทความ 31 มีนาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 2 เมษายน 2569

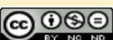
Received 19 March 2026; Revised 31 March 2026; Accepted 2 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ของประเทศไทย (2) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย และ (3) เสนอแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากบทความทางวิชาการ หนังสือวารสาร วิทยานิพนธ์ คำพิพากษา และกฎหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการศึกษากฎหมายเปรียบเทียบของราชอาณาจักรสวีเดน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสหราชอาณาจักร เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของมาตรการทางกฎหมายในบริบทของสังคมดิจิทัล

ผลการวิจัย พบว่า (1) ประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ เช่น พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่ยังไม่สามารถรองรับลักษณะของการพนันออนไลน์ในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ปัญหาสำคัญใน

Citation:

* กันต์สินี ศิลป์มะใบ และ สุรทิน ชัยทองคำ. (2569). มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(2), 719-732.

Kantsinee Silpmabai and Surathin Chaithongkam. (2026). Legal Measures For The Prevention And Suppression Of Online Gambling. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(2), 719-732.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

การบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ การใช้บัญชีม้า การปกปิดเส้นทางการเงิน การโฆษณาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ความยากในการระบุตัวผู้กระทำผิด ความไม่ครอบคลุมของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ความซ้ำซ้อนของกฎหมายหลายฉบับ และข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน และ (3) จากการศึกษากฎหมายเปรียบเทียบพบว่า ประเทศตัวอย่างมีการกำหนดกฎหมายแม่บท ระบบใบอนุญาต และหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ ทำให้สามารถควบคุมการพนันออนไลน์ได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น ประเทศไทยควรปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมการพนันออนไลน์อย่างชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนของกฎหมาย และพัฒนามาตรการทางกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การพนันออนไลน์, มาตราการทางกฎหมาย, พระราชบัญญัติการพนัน

Abstract

This research aims to (1) examine the legal measures for the prevention and suppression of online gambling in Thailand, (2) analyze the problems and obstacles in law enforcement, and (3) propose recommendations for improving the relevant legal framework. This study employs a documentary research approach by reviewing academic articles, books, journals, theses, court decisions, and relevant laws from both domestic and international sources. In addition, a comparative analysis is conducted on the legal frameworks of Sweden, the Philippines, and the United Kingdom in order to assess the appropriateness of legal measures within the context of a digital society.

The findings reveal that (1) Thailand has several laws related to online gambling, such as the Gambling Act B.E. 2478 (1935), the Computer Crime Act, and the Anti-Money Laundering Act; however, these laws are not fully capable of addressing the characteristics of online gambling in the digital era. (2) Major challenges in law enforcement include the use of nominee bank accounts, concealment of financial transaction trails, online advertising through digital

platforms, and difficulties in identifying offenders, as well as legal limitations, overlapping enforcement among multiple laws, and restrictions on accessing financial and telecommunications data for evidence collection. (3) The comparative study indicates that selected countries have established comprehensive legal frameworks, licensing systems, and specialized regulatory authorities, enabling systematic control of online gambling activities. Therefore, Thailand should revise its legal framework to explicitly cover online gambling, reduce legal overlap, and develop legal measures that are consistent with the digital context in order to enhance the effectiveness of prevention and suppression of online gambling in a sustainable manner.

Keywords: Online gambling, legal measures, Gambling Act

บทนำ

การพนันเป็นกิจกรรมที่ดำรงอยู่ในสังคมมาอย่างยาวนานและสามารถพิจารณาได้ในหลายมิติ ทั้งในฐานะเสรีภาพในการเลือกของปัจเจกบุคคล และในฐานะกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสังคม หากปราศจากการกำกับดูแลที่เหมาะสม โดยแม้ว่าการพนันจะไม่ถือเป็นอาชญากรรมโดยตรง แต่ก็อาจนำไปสู่ปัญหาสังคมและอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ การกู้หนี้ยืมสินนอกระบบ รวมถึงปัญหาสุขภาพเสพติด และการฆ่าตัวตายจากภาวะหนี้สิน (พลตินัย พรราวพันธุ์, 2562; วิทยากร เชียงกุล, 2564) ทั้งนี้ รูปแบบของการพนันได้เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จากเดิมที่ต้องอาศัยสถานที่และการรวมกลุ่ม กลายเป็นการพนันออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างสะดวก รวดเร็ว และไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่

ในปัจจุบัน การพนันออนไลน์มีแนวโน้มแพร่หลายมากขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลให้ประชาชนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเข้าถึงการพนันออนไลน์ทำได้ง่ายผ่านอุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือและคอมพิวเตอร์ และก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินจำนวนมากในระบบ อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับปัญหาทางกฎหมายและอาชญากรรม เช่น การหลอกลวง การฟอกเงิน และการใช้บัญชีม้าเพื่อปกปิดเส้นทางการเงิน ซึ่งส่งผลกระทบ

ต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม (กรมประชาสัมพันธ์, 2568; กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 2568)

แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนัน เช่น พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 แต่กฎหมายดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในการรองรับลักษณะของการพนันออนไลน์ในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะปัญหาการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ครอบคลุมเว็บไซต์ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ ความซ้ำซ้อนของกฎหมายหลายฉบับ และข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี (อภิวัฒน์ ภัทรพงศ์พันธ์, 2563; อริสรา กาญจนอุดม, 2568)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังขาดการศึกษาที่วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ในเชิงระบบ โดยเฉพาะการเปรียบเทียบกฎหมายระหว่างประเทศและการเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษามาตรการทางกฎหมาย วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย และเสนอแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ของกฎหมายไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพนันและการพนันออนไลน์

การพนันเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับการเสี่ยงโชคเพื่อหวังผลตอบแทน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อบุคคลและสังคม โดยเฉพาะในมิติของปัญหาสังคมและอาชญากรรม เช่น การลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ การกู้หนี้ยืมสินนอกระบบ และปัญหาสุขภาพจิตจากภาระหนี้สิน (พุดินัย พรราวพันธุ์, 2562; วิทยากร เชียงกูล, 2564) ในปัจจุบัน รูปแบบของการพนันได้เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้ผู้เล่นสามารถเข้าถึงบริการได้ทุกที่ทุกเวลา และขยายตัวอย่างรวดเร็วในสังคมไทย

2. แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายและมาตรการควบคุมการพนันออนไลน์

ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนัน ได้แก่ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญในการควบคุมและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ อย่างไรก็ตาม กฎหมายดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในการรองรับลักษณะของการพนันออนไลน์ในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายกับเว็บไซต์ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ รวมถึงปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมายและข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน (อภิวัฒน์ ภัทรพงศ์พันธ์, 2563; อริสรา กาญจนอุดม, 2568)

นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ยังประสบปัญหาด้านการตรวจสอบและติดตามเส้นทางการเงิน เนื่องจากผู้กระทำความผิดมักใช้บัญชีม้าและช่องทางออนไลน์ในการปกปิดตัวตน ส่งผลให้การดำเนินคดีมีความซับซ้อนและยากต่อการพิสูจน์ความผิด (กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 2568)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการควบคุมการพนันออนไลน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่าการแพร่หลายของการพนันออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของประชาชน โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ทำให้ประชาชนหันมาใช้บริการออนไลน์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การพนันออนไลน์เติบโตอย่างรวดเร็ว (กรมประชาสัมพันธ์, 2568)

อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของการพนันออนไลน์ได้นำไปสู่ปัญหาทางกฎหมายและอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การหลอกลวง การฟอกเงิน และการใช้บัญชีม้าเพื่อปกปิด

เส้นทางการเงิน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานภาครัฐ (กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 2568)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการศึกษาส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการวิเคราะห์ปัญหาในเชิงปรากฏการณ์ แต่ยังขาดการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทความทางกฎหมาย หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย คำพิพากษาพระราชบัญญัติ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมถึงข้อมูลจากเว็บไซต์และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับการพนันออนไลน์

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยเฉพาะมาตรา 26 มาตรา 32 มาตรา 36 และมาตรา 37 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิ เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร และสิทธิในทรัพย์สิน (2) ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายการพนันออนไลน์ และ (3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยคัดเลือกข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงเปรียบเทียบ เพื่ออธิบายสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของกฎหมายเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ รวมทั้งสังเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาประวัติ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

ผลการศึกษา พบว่า การพนันเป็นกิจกรรมที่มีพัฒนาการตามบริบทของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จากรูปแบบดั้งเดิมที่มีสถานที่ตั้งทางกายภาพ สู่รูปแบบการพนันออนไลน์ที่ดำเนินการผ่านระบบดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ส่งผลให้เกิดความท้าทายต่อการกำกับดูแลของรัฐ

ในเชิงแนวคิดทางกฎหมาย พบว่า การกำกับดูแลการพนันออนไลน์ต้องคำนึงถึงหลักความสมดุลระหว่างการควบคุมของรัฐกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะหลักความจำเป็นและความได้สัดส่วนในการจำกัดสิทธิ รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ซึ่งรัฐต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสังคม

2. ผลการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ของกฎหมายไทยและต่างประเทศ

ผลการศึกษา พบว่า ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งมีลักษณะเป็นการควบคุมภายหลังการกระทำความผิด และยังไม่สามารถรองรับการพนันออนไลน์ได้โดยตรง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายการพนันออนไลน์ของประเทศไทยและต่างประเทศ

ประเด็น วิเคราะห์	ประเทศไทย	ราชอาณาจักร สวีเดน	สาธารณรัฐ ฟิลิปปินส์	สหราชอาณาจักร
กฎหมายการ พนันออนไลน์	พระราชบัญญัติการ พนัน พ.ศ.2478 เป็นกฎหมายหลัก แต่ถูกออกแบบ ภายใต้บริบทการ พนันแบบดั้งเดิมที่ อาศัยสถานที่ตั้ง ทางกายภาพ จึงไม่ สามารถกำหนด ขอบเขตของการ พนันออนไลน์ได้ โดยตรง	Swedish Gambling Act 2018 เป็น กฎหมายแม่บทที่ กำหนดนิยามการ พนันและการพนัน ออนไลน์ไว้อย่าง ชัดเจน และออกแบบ ให้รองรับกิจกรรม การพนันผ่านทาง ออนไลน์	Presidential Decree No. 1869 (as amended by Republic Act No. 9487) กำหนดให้ PAGCOR เป็น หน่วยงานกลาง กำกับดูแลการพนัน ออนไลน์ โดยยอมรับ กิจกรรมดังกล่าวใน ฐานะกิจกรรม เศรษฐกิจที่ต้องอยู่ ภายใต้การควบคุม	Gambling Act 2005 ทำหน้าที่ เป็นกฎหมาย แม่บทที่กำหนด ขอบเขต กิจกรรมการ พนันทั้งออนไลน์ และออฟไลน์ ภายใต้มาตรฐาน เดียวกัน
แนวคิดในการ กำหนด ขอบเขต กิจกรรมการ พนัน	กฎหมายยังยึดโยง กับการจัดให้มีการ พนันในทาง กายภาพและสถานที่ ที่ตั้งเป็นสำคัญ ส่งผลให้การตีความ ต่อการพนัน ออนไลน์มีข้อจำกัด	กำหนดให้กิจกรรม การพนันออนไลน์ เป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมการพนัน โดยตรง ไม่ผูกกับ สถานที่ตั้ง	กำหนดให้การให้ บริการการพนันผ่าน แพลตฟอร์มออนไลน์ อยู่ภายใต้การ ควบคุมของรัฐผ่าน ระบบใบอนุญาต	กำหนด ให้บริการการ พนันที่มุ่งเป้าไป ยังผู้บริโภค ภายในประเทศ ต้องอยู่ภายใต้ การกำกับของรัฐ
กลไกควบคุม กิจกรรมการ พนันออนไลน์	มุ่งเน้นการลงโทษ ทางอาญาภายหลัง การกระทำ มากกว่าการกำกับ ดูแลกิจกรรม	ใช้ระบบใบอนุญาต และการกำกับดูแล โดยหน่วยงานเฉพาะ	ใช้ระบบใบอนุญาต และการกำกับโดย PAGCOR	ใช้ระบบ ใบอนุญาตและ การกำกับโดย Gambling Commission

การกำหนดตัวผู้รับผิดชอบ	กฎหมายเน้นผู้จัดให้มีการเล่นและผู้เข้าเล่น ทำให้ยากต่อการเชื่อมโยงความรับผิดชอบไปยังผู้ดำเนินการแพลตฟอร์มหรือผู้ควบคุมระบบ	กฎหมายกำหนดความรับผิดครอบคลุมผู้ให้บริการและผู้ดำเนินการระบบและผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง	ระบบใบอนุญาตกำหนดความรับผิดของผู้ดำเนินการกิจการแพลตฟอร์มและผู้ให้บริการระบบอย่างชัดเจน	กฎหมายกำหนดให้ผู้ให้บริการพนันออนไลน์ที่ให้บริการแก่ผู้บริโภคต้องอยู่ภายใต้การกำกับของ Gambling Commission
หน่วยงานกำกับดูแล	ไม่มีหน่วยงานเฉพาะด้านการพนันออนไลน์โดยตรง	Swedish Gambling Authority (Spelinspektionen)	PAGCOR	Gambling Commission

จากตารางที่ 1 พบว่า ประเทศไทยยังขาดกฎหมายแม่บทที่รองรับการพนันออนไลน์โดยตรง และไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ ขณะที่ประเทศตัวอย่าง ได้แก่ ราชอาณาจักรสวีเดน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสหราชอาณาจักร มีการกำหนดกฎหมายแม่บท ใช้ระบบใบอนุญาต และมีหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ ส่งผลให้สามารถควบคุมกิจกรรมการพนันออนไลน์ได้อย่างเป็นระบบ และสามารถกำหนดความรับผิดของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน

3. ผลการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ของประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) ปัญหาขอบเขตและประสิทธิภาพของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อควบคุมการพนันในรูปแบบดั้งเดิม จึงไม่สอดคล้องกับลักษณะของการพนันออนไลน์ ส่งผลให้ไม่สามารถกำหนดความรับผิดของผู้ดำเนินการแพลตฟอร์มได้อย่างชัดเจน (2) ปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมายหลายฉบับ เนื่องจากต้องอาศัยกฎหมายหลายฉบับร่วมกันในการบังคับใช้ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ส่งผลให้เกิดความกระจัดกระจายของอำนาจและขาดเอกภาพในการดำเนินคดี (3) ปัญหาข้อจำกัดด้านอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน โดยแม้ว่าจะมีพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 แต่ยังไม่ครอบคลุมการพนันออนไลน์โดยตรง ทำให้การดำเนินการมีความล่าช้าและไม่ทันต่อรูปแบบของอาชญากรรมในยุคดิจิทัล

4. ผลการศึกษาแนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

ผลการวิจัย เสนอว่าประเทศไทยควรปรับปรุงกฎหมายให้รองรับการพนันออนไลน์โดยตรง โดยกำหนดกฎหมายแม่บทที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับนิยาม ขอบเขต และความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในระบบการพนันออนไลน์ รวมทั้งกำหนดระบบใบอนุญาตและจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ เพื่อให้การควบคุมกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ควรปรับโครงสร้างกฎหมายเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการบังคับใช้ และกำหนดอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ให้มีความชัดเจน โดยต้องอยู่ภายใต้หลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล

อภิปรายผล

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปราม การพนันออนไลน์ ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. อภิปรายผลการศึกษาประวัติ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

ผลการวิจัยที่พบว่าการพนันมีพัฒนาการจากรูปแบบดั้งเดิมสู่การพนันออนไลน์ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์และรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม ทั้งนี้ การพนันออนไลน์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการพนันแบบดั้งเดิม ได้แก่ การเข้าถึงที่สะดวก รวดเร็ว และไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ส่งผลให้รัฐต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดในการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับบริบทใหม่

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของหลักการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน ทั้งนี้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายไม่กระทบต่อสิทธิของประชาชนเกินสมควร สอดคล้องกับหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้การใช้อำนาจของรัฐต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

2. อภิปรายผลการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ของกฎหมายไทยและต่างประเทศ

ผลการวิจัยที่พบว่ากฎหมายของประเทศไทยยังไม่สามารถรองรับการพนันออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อควบคุมการพนันในรูปแบบดั้งเดิม จึงไม่สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ อภิวัฒน์ ภัทรพงศ์พันธ์ (2563) และอริสรา กาญจนอุดม (2568) ที่ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของกฎหมายไทยในการรองรับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

ในขณะที่กฎหมายของต่างประเทศ เช่น ราชอาณาจักรสวีเดน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสหราชอาณาจักร มีการกำหนดกฎหมายแม่บทและระบบใบอนุญาต รวมทั้งมีหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ ซึ่งสะท้อนแนวคิดการกำกับดูแลเชิงระบบ (Regulatory Approach) มากกว่าการลงโทษภายหลังการกระทำความผิดเพียงอย่างเดียว ทำให้สามารถควบคุมกิจกรรมการพนันออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

3. อภิปรายผลการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

ผลการวิจัยที่พบว่าปัญหาหลักของกฎหมายไทย ได้แก่ ความไม่ครอบคลุมของบทบัญญัติกฎหมาย ความซ้ำซ้อนของกฎหมายหลายฉบับ และข้อจำกัดด้านอำนาจของเจ้าหน้าที่ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบกฎหมายที่ยังไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สอดคล้องกับข้อมูลจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ (2568) ที่ระบุว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันออนไลน์มักเกี่ยวข้องกับการใช้บัญชีม้าและการปกปิดเส้นทางการเงิน ทำให้ยากต่อการติดตามและดำเนินคดี

นอกจากนี้ ความซ้ำซ้อนของกฎหมายหลายฉบับยังส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดเอกภาพ และทำให้การดำเนินคดีมุ่งเน้นไปที่ผู้เล่นหรือผู้เกี่ยวข้องบางส่วน มากกว่าการควบคุม

ผู้ดำเนินการแพลตฟอร์มในเชิงระบบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดของแนวทางการบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบัน

4. อภิปรายผลการศึกษาแนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์

ผลการวิจัยที่เสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้รองรับการพนันออนไลน์โดยตรง และกำหนดกฎหมายแม่บท รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ สอดคล้องกับแนวทางของประเทศตัวอย่างที่ใช้ระบบใบอนุญาตและการกำกับดูแลเชิงรุก ซึ่งช่วยให้สามารถควบคุมกิจกรรมและกำหนดความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การกำหนดอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์อย่างชัดเจน โดยอยู่ภายใต้หลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน จะช่วยให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างทันทั่วถึง และเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนากฎหมายในสังคมประชาธิปไตย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ของประเทศไทยยังมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งไม่สามารถรองรับลักษณะของการพนันออนไลน์ในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังพบปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมายหลายฉบับ และข้อจำกัดด้านอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรสวีเดน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสหราชอาณาจักร พบว่ามีการกำหนดกฎหมายแม่บท ระบบใบอนุญาต และหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ ทำให้สามารถควบคุมกิจกรรมการพนันออนไลน์ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ประเทศไทยควรปรับปรุงกฎหมายให้รองรับการพนันออนไลน์โดยตรง ลดความซ้ำซ้อนของกฎหมาย และกำหนดอำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์อย่างเหมาะสม ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรนำ

ผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ โดยเฉพาะการจัดทำกฎหมายแม่บทที่รองรับการพนันออนไลน์อย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดนิยาม ขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในระบบดิจิทัลให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน 2. ควรมีการกำหนดหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะด้านการพนันออนไลน์ และพัฒนาระบบใบอนุญาตเพื่อควบคุมผู้ประกอบการ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ติดตาม และบังคับใช้กฎหมายให้เป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น 3. ควรปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายเพื่อเพิ่มอำนาจของเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ โดยอยู่ภายใต้หลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน เพื่อให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เล่นการพนันออนไลน์ และรูปแบบการดำเนินงานของเครือข่ายการพนันออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2. ควรมีการศึกษาวเคราะห์ผลกระทบของการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2568). การพนันออนไลน์ : ผลกระทบต่อสุขภาพจิตและสังคม. เรียกใช้เมื่อ 1 มิถุนายน 2568 จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/31/iid/391572>
- กรมประชาสัมพันธ์. (2568). จับพนันออนไลน์กว่า 950 คดี ปิดกั้น URL ผิดกฎหมายกว่า 75,000 URL สำนักงานตำรวจแห่งชาติรุกปราบพนันออนไลน์ อาชญากรรมไซเบอร์ทุกรูปแบบ. เรียกใช้เมื่อ 1 มิถุนายน 2568 จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/39/iid/445802>
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ. (2568). DSI คืบตัวผู้ต้องหาเครือข่ายพนันออนไลน์และฟอกเงินพื้นที่ภาคเหนือส่งอัยการพร้อมสำนวนหลังพบบัญชีม้า เชื่อมโยงในคดีละเมิดลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสดฟุตบอลพรีเมียร์ลีก มูลค่าความเสียหายกว่า 2,400 ล้านบาท. เรียกใช้เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2568 จาก <https://www.dsi.go.th/th/Detail/bc63c9f9d9240e93f934640aacd52911>

- พฤตินัย พรารพันธ์. (2562). การพนันออนไลน์ภัยใกล้ตัว. เรียกใช้เมื่อ 1 ธันวาคม 2568 จาก <https://www.dsi.go.th/Files/25620626>
- วิทยากร เชียงกุล. (2564). การพนันออนไลน์ในไทย. กรุงเทพฯธุรกิจ. เรียกใช้เมื่อ 19 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/938740/>
- อภิวัฒน์ ภัทรพงศ์พันธ์. (2563). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปิดกั้นเว็บไซต์การเล่นการพนันออนไลน์. เรียกใช้เมื่อ 19 พฤศจิกายน 2568 จาก <http://law.master.kbu.ac.th/StudentTheses/2562/02.pdf>
- อริสรา กาญจนอุดม. (2568). ยกระดับมาตรการรับมือภัยไซเบอร์ ด้วย พ.ร.ก. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568. เรียกใช้เมื่อ 18 มิถุนายน 2568 จาก <https://www.senate.go.th/view/386/News/Latest/320/TH-TH>
- พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. (2478). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 หน้า 1987 (1 กุมภาพันธ์ 2478).
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 10 ก หน้า 24 (24 มกราคม 2560).
- พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566. (2566). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 140 ตอนที่ 18 ก หน้า 1 (16 มีนาคม 2566).